

В.І. Біда, О.М. Дорошенко, П.В. Леоненко, С.М. Клочан, О.А. Омеляненко

Проблема перевірки якості підготовки фахівців, які навчаються на кафедрі ортопедичної стоматології

Інститут стоматології НМАПО ім. П.Л. Шупика, м. Київ, Україна

Вступ. Сучасні освітні інновації, до яких можна віднести комп'ютерний тестовий контроль, дозволять наблизити стандарти підготовки лікарів-стоматологів-ортопедів до міжнародних вимог і максимально сприяти підвищенню якості їх професійної діяльності.

Мета: запровадження в навчально-методичну роботу кафедри ортопедичної стоматології нових освітніх стандартів післядипломної підготовки лікарів, зокрема сучасних тестових форм контролю знань.

Результати дослідження. Результати багаторічного досвіду використання тестового комп'ютерного контролю при оцінці знань лікарів-курсантів циклів ПАЦ з ортопедичної стоматології підтвердили ряд його позитивних сторін, а саме: об'єктивність оцінки результатів виконаної роботи; оперативність, що дозволяє перевірити великий обсяг знань лікарів у відносно короткі строки; автономність роботи курсанта; індивідуальність – кожний курсант отримує певну комбінацію тестів за ступенем складності відповідно до його кваліфікаційної категорії; інформативність – курсант бачить результати своєї роботи.

Висновки. Незважаючи на високий ступінь об'єктивності, оперативності та інформативності комп'ютерного тестування, ми вважаємо, що воно може бути лише однією зі складових системи навчання на післядипломному етапі, а не домінувати над іншими видами підготовки.

Ключові слова: комп'ютерне тестування, лікарі-курсанти, навчально-методична робота.

Вступ

Сучасний розвиток стоматологічної науки і практики, соціально-економічні перетворення в суспільстві обумовлюють необхідність вносити системні корективи у практичну підготовку лікарів. Тому перед закладами післядипломної освіти постає ряд проблем удосконалення теоретичної та практичної підготовки лікарів [1, 2].

Навчання слухачів в Інституті стоматології побудовано таким чином, щоб лікарі мали всі необхідні знання та практичні навички, необхідні для якісної роботи лікаря-стоматолога в жорстких умовах ринкової економіки та конкурентоздатності в світовому медичному просторі.

Мета – запровадження в навчально-методичну роботу кафедри ортопедичної стоматології нових освітніх стандартів післядипломної підготовки лікарів, зокрема сучасних тестових форм контролю, що дозволить інтенсифікувати навчальний процес, підвищити якість засвоєння теоретичного курсу й покращити практичну підготовку висококваліфікованих спеціалістів, які відповідають вимогам сучасної охорони здоров'я.

Кафедра ортопедичної стоматології Інституту стоматології НМАПО імені П.Л. Шупика забезпечує не тільки належну теоретичну підготовку з урахуванням базових знань, але дуже велику увагу надає і практичним заняттям, опираючись на передові досягнення сучасної стоматології.

Запровадження нових освітніх стандартів післядипломної підготовки лікарів, зокрема сучасних тестових форм контролю, дозволяє інтенсифікувати навчальний процес, підвищити якість засвоєння теоретичного курсу й покращити практичну підготовку висококваліфікованих спеціалістів, які відповідають вимогам сучасної охорони здоров'я.

Освіта впродовж усього професійного життя лікарів у світі стає одним із пріоритетів у сфері освітніх послуг для медичних працівників [3]. Як і в усьому світі, у нашій

країні збільшується частка самостійної роботи при підготовці лікарів до атестації на певну категорію. Одним із видів самостійної підготовки слухачів є тестовий комп'ютерний контроль. Оцінювання результативності педагогічної діяльності переважно проводять шляхом порівняння досягнутих педагогічних результатів з критеріями та показниками, що приймаються за ідеальний еталон результативності [3]. Одним із показників ефективності навчання може бути комп'ютерний контроль, який має ряд позитивних сторін, а саме: об'єктивність оцінки результатів виконаної роботи; оперативність, що дозволяє перевірити великий обсяг знань лікарів у відносно короткі строки; автономність роботи лікаря; індивідуальність, яка полягає в тому, що кожний лікар-стоматолог отримує певну комбінацію тестів за ступенем складності відповідно до його кваліфікаційної категорії; інформативність – одразу ж після складання комп'ютерного іспиту курсант бачить результати своєї роботи [4, 5]. Крім того, до переваг тестової технології контролю належать: індивідуальний контроль, можливість контролювати особисту навчальну діяльність, можливість регулярно систематично проводити тестовий контроль на всіх етапах процесу навчання, можливість комбінації з іншими видами педагогічного контролю, можливість масового широкомасштабного стандартизованого тестування, єдність вимог до всіх слухачів, диференційованість шкали тестових балів, що дозволяє в широкому діапазоні ранжировати рівень навчальних досягнень.

У той же час даний вид контролю має й певні недоліки: відсутність мовного відтворення матеріалу; відсутність зворотного зв'язку з комп'ютером, у результаті чого слухачі не можуть обговорити свої думки, адже думка лікаря може не співпадати з відповіддю комп'ютера на певне запитання; вірогідність випадкового вибору вірної відповіді; механічне запам'ятовування матеріалу при багаторазовому використанні одних і тих самих тестів [2].

Тестові завдання, які застосовують для визначення рівня знань слухачів, можна поділити на три види: закриті, напівзакриті і відкриті. На жаль, найбільш застосовними, у тому числі й на кафедрі ортопедичної стоматології, є закриті тестові завдання, в яких відповідь дається тому, кого тестують, автором тесту, що уможливує вгадування вірної відповіді. Завдання множинного вибору складаються з інформаційного блоку (саме завдання) й варіантів відповідей до нього. Такі тести можна розділити на тести зі встановленням послідовності (ранжируванням) вірних відповідей або на завдання з визначенням групи правильних відповідей. Зазвичай у таких тестах рекомендовано давати 5 варіантів відповідей, оскільки їх менша кількість підвищує вірогідність угадування вірної, а більша – збільшує час виконання завдання. При цьому важливою проблемою поряд з вірно сформованими вірними відповідями є підбір дистракторів. Підбираючи дистрактори, необхідно досягти максимального наближення їх змісту за суттю запитання до вірної відповіді, але в деяких випадках це досить складно й потребує від укладача відмінного знання системного матеріалу.

Крім закритих тестових завдань перспективними для впровадження в навчальний процес є використання напівзакритих і відкритих тестів. Напівзакриті завдання характеризуються тим, що вірна відповідь у них відома лише автору тестів, а слухач, якого тестують, відповідає на поставлені запитання. Цей вид контролю може поєднуватися із ситуаційними задачами, для вирішення яких лікар може звернутись до відповідної додаткової інформації (електронна бібліотека, база даних, структурована й універсальна для всієї бази тестів). Одним з варіантів напівзакритих завдань є тести із заповненням пропусків у незакінчених твердженнях, в які необхідно вводити пропущену інформацію.

Відкриті тестові завдання характеризуються тим, що відповідь не надається ні викладачу, ні слухачу, а вірна відповідь виявляється у процесі обговорення або спостереження. На жаль, застосування даних завдань не проводиться через складність автоматизованої обробки результатів тестування.

Комп'ютерна тестова програма за фахом «Ортопедична стоматологія» розроблена згідно з номенклатурою лікарських спеціальностей і наказом МОЗ України № 53

від 11.03.99 р. «Про розробку матеріалів передатестаційних циклів і циклів спеціалізації» й наказом МОЗ України № 226 від 7.05.2007 р. «Про вдосконалення та переробку матеріалів передатестаційних циклів і циклів спеціалізації» та оновлена у 2015 році.

Представлена тестова комп'ютерна програма включає великий обсяг теоретичних і практичних питань, визначених для кваліфікаційних характеристик різних категорій лікаря-спеціаліста за спеціальністю «Ортопедична стоматологія». Запитання та ситуаційні задачі, що складені з урахуванням різних кваліфікаційних категорій, відображають сучасний рівень надання спеціалізованої допомоги хворим, мають на меті виявлення професійних знань лікарів при їх підготовці до атестації на відповідну кваліфікаційну категорію. Задачі невідкладних станів за спеціальністю «Ортопедична стоматологія» розроблені та введені в перелік окремими розділами запитань і ситуаційними задачами. Для повного клінічного сприйняття тестів і ситуаційних задач матеріал окремих розділів проілюстровано.

Розроблена тестова комп'ютерна програма охоплює весь обсяг теоретичних запитань і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту для проведення самостійної роботи.

Звісно, вибір форми контролю знань обумовлений специфікою навчання на кафедрі та метою застосування контролю. Маючи багаторічний досвід навчальної діяльності на нашій кафедрі, вважаємо доцільним зробити такі висновки.

Висновки

Незважаючи на високий ступінь об'єктивності, оперативності та інформативності комп'ютерного тестування, вважаємо, що воно може бути лише однією зі складових системи навчання на післядипломному етапі, а не домінувати над іншими видами підготовки, такими, як практичні й семінарські заняття, на яких відбувається безпосереднє спілкування між викладачем і курсантом.

Виходячи з вищезазначеного, вважаємо, що сучасні освітні інновації, до яких можна віднести комп'ютерний тестовий контроль, дозволять наблизити стандарти підготовки лікарів-стоматологів-ортопедів до міжнародних вимог і максимально сприяти підвищенню якості їх професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волосовець О.П. Нові державні стандарти вищої стоматологічної освіти та їх адаптація до європейських вимог / О.П. Волосовець, О.В. Павленко // Дентальні технології. – 2005. – № 5–6. – С. 5–7.
2. Дорошенко О.М. Значення комп'ютерного тестування в системній оцінці знань курсантів, які навчаються на передатестаційних циклах з ортопедичної стоматології / О. М. Дорошенко // Зб. наук. праць співробітників НМАПО ім. П.Л. Шулика. – К., 2013. – Вип. 22, кн. 1. – С. 504–508.
3. Вороненко Ю.В. Дидактичні технології викладання питань репродуктивного

здоров'я: навч. посіб. для викладачів / Ю.В. Вороненко, А.І. Бойко, Н.Г. Гойда та ін. – К.: Книга-плюс, 2011. – 192 с.

4. Онищенко В.С. Проблеми застосування тестового контролю знань при підготовці лікарів-стоматологів / В.С. Онищенко, П.В. Леоненко, Г.П. Леоненко // Современная стоматология. – 2006. – № 4. – С. 151–154.

5. Пак Н.И. Методика составления тестовых заданий / Н.И. Пак, А.Л. Симонова // Информатика и образование. – 1998. – № 3. – С. 86–94.

Проблема проверки качества подготовки специалистов, обучающихся на кафедре ортопедической стоматологии

В.И. Беда, Е.Н. Дорошенко, П.В. Леоненко, С.Н. Ключан, О.А. Омеляненко

Введение. Современные образовательные инновации, к которым можно отнести компьютерный тестовый контроль, позволят приблизить стандарты подготовки врачей-стоматологов-ортопедов к международным требованиям и максимально способствовать повышению качества их профессиональной деятельности.

Цель: внедрение в учебно-методическую работу кафедры ортопедической стоматологии новых образовательных стандартов последипломной подготовки врачей, в частности современных тестовых форм контроля знаний.

Результаты исследования. Результаты многолетнего опыта использования тестового компьютерного контроля при оценке знаний врачей-курсантов циклов ПАЦ по ортопедической стоматологии подтвердили ряд его положительных сторон, а именно: объективность оценки результатов проделанной работы; оперативность, позволяющая проверить большой объем знаний врачей в относительно короткие сроки; автономность работы курсанта; индивидуальность – каждый курсант получает определенную комбинацию тестов по степени сложности в соответствии с его квалификационной категории; информативность – курсант видит результаты своей работы.

Выводы. Несмотря на высокую степень объективности, оперативности и информативности компьютерного тестирования, мы считаем, что оно может быть лишь одной из составных частей системы обучения на последипломном этапе, а не доминировать над другими видами подготовки.

Ключевые слова: компьютерное тестирование, врачи-курсанты, учебно-методическая работа.

The problem of checking quality of specialists training at the Department of Prosthetic Dentistry

V. Bida, E. Doroshenko, P. Leonenko, S. Klochan, O. Omelyanenko

Introduction. Modern educational innovations, which include computer test control, will help bring closer training standards of dentists-orthopedists to international requirements and maximize the improvement of the quality of their professional work.

Purpose. The introduction in educational and methodical work of the Department of Prosthetic Dentistry new educational standards of postgraduate training of doctors, including modern testing forms of knowledge control.

Results. The results of many years of experience in the use of computer control testing in the assessment of knowledge of medical students of PAC cycles on prosthetic dentistry have confirmed some of its positive aspects, namely: objective assessment of the results of the work done; efficiency, that allows to check a large amount of knowledge of doctors in a relatively short period of time; individuality - each student receives a combination of tests on the degree of difficulty in accordance with his qualification category; informativity – student sees the result of their work.

Conclusions. Despite the high degree of objectivity, efficiency and informativeness of computer-based testing, we believe that it can only be an integral part of training at the postgraduate stage, and not to dominate other training

Key words: computer testing, medical postgraduate students, educational and methodical work.

Біда Віталій Іванович – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Адреса: 04050, Україна, м. Київ, вул. Пимоненка, 10-а, Інститут стоматології НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Тел.: (044) 482 08 50. **E-mail:** nmapo@ortstom.in.ua

Дорошенко Олена Миколаївна – д-р мед. наук, доцент, професор кафедри ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Адреса: 04050, Україна, м. Київ, вул. Пимоненка, 10-а, Інститут стоматології НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Тел.: (044) 482 08 50. **E-mail:** nmapo@ortstom.in.ua

Леоненко Павло Вікторович – д-р мед. наук, доцент, доцент кафедри ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Адреса: 04050, Україна, м. Київ, вул. Пимоненка, 10-а, Інститут стоматології НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Тел.: (050) 740 02 91. **E-mail:** p.leonenko@ukr.net.

Клочан Світлана Миколаївна – канд. мед. наук, доцент, доцент кафедри ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Адреса: 04050, Україна, м. Київ, вул. Пимоненка, 10-а, Інститут стоматології НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Тел.: (044) 482 08 50. **E-mail:** nmapo@ortstom.in.ua

Омельяненко Ольга Анатоліївна – канд. мед. наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології ІС НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Адреса: 04050, Україна, м. Київ, вул. Пимоненка, 10-а, Інститут стоматології НМАПО ім. П. Л. Шупика.

Тел.: (044) 482 08 50. **E-mail:** nmapo@ortstom.in.ua

НОВОСТИ • НОВОСТИ • НОВОСТИ • НОВОСТИ • НОВОСТИ • НОВОСТИ • НОВОСТИ • НОВОСТИ

ПАССИВНОЕ КУРЕНИЕ УВЕЛИЧИВАЕТ РИСК РАЗВИТИЯ РАСЩЕЛИНЫ ГУБЫ И НЕБА

Обзор научных исследований, опубликованный в мартовском номере журнала «PLoS One», показал, что пассивное курение подвергает беременных женщин повышенному риску рождения ребенка с расщелиной губы.

Группа ученых из Канады, Египта и Великобритании провела обзор четырнадцати исследований, посвященных этой теме. Приняв во внимание ряд других факторов, которые могут оказывать влияние на уровень риска, исследователи обнаружили, что у беременных женщин, подвергающихся пассивному курению, риск рождения ребенка с расщелиной губы или расщелиной губы и неба на 50 % выше, чем у тех, кому не приходится вдыхать дым от чужих сигарет.

Проведенные ранее исследования доказали наличие повышенного риска рождения детей с расщелиной губы и неба у женщин, куривших в период беременности. Уровень риска, выявленный в этих исследованиях, является примерно таким же, как уровень риска, обнаруженный в данном исследовании, посвященном пассивному курению.

Предыдущий обзор исследований показал, что у женщин, подвергающихся пассивному курению, на 23 % выше риск мертворождения и на 13 % – риск рождения ребенка с физическими дефектами.

www.medexpert.org.ua

ЦИПРОЛЕТ® А

ЦИПРОФЛОКСАЦИН 500 мг + ТИНИДАЗОЛ 600 мг

Для лечения воспалительных заболеваний пародонта

В хирургической стоматологии

для лечения и профилактики послеоперационных воспалительных осложнений

Комбинированная терапия аэробно-анаэробных и протозойных инфекций

№ УА/11851/01/01; Приказ МЗУ от 22.11.2011 № 810

Выдержка из инструкции к медицинскому применению.

Состав: действующие вещества: Ципрофлоксацин + Тинидазол; 1 таблетка содержит ципрофлоксацина гидрохлорида в пересчете на ципрофлоксацин 500 мг и тинидазола 600 мг.

Фармакотерапевтическая группа. Комбинированные антибактериальные средства. Фторхинолоны в комбинации с другими антибактериальными средствами. Код АТС J01R A04.

Показания: Инфекции, вызванные чувствительными к препарату микроорганизмами, включая смешанные аэробно-анаэробные инфекции, протозойные инфекции: дыхательных путей – плеврит, эмпиема плевры, абсцесс легких; ЛОР-органов – хронический синусит, мастоидит; кожи и мягких тканей – инфицированные язвы, абсцессы, целлюлит, инфекции мягких тканей у больных сахарным диабетом; желудочно-кишечного тракта – бактериальная диарея, дизентерия, амебиаз, другие смешанные инфекции желудочно-кишечного тракта; интраабдоминальные инфекции; гинекологические инфекции; инфекции костей – хронический остеомиелит; стоматологические инфекции.

Абстрактный образ супергероя иллюстрирует эффективность антибактериальной терапии.

Информация о лекарственном средстве предназначена для медицинских и фармацевтических работников. Перед назначением ознакомьтесь с полным текстом инструкции к медицинскому применению. За дополнительной информацией обращайтесь по адресу: Представительство «Др. Редди'с Лабораторис Лимитед», Столичное шоссе, 103, оф. 11-Б, г. Киев, Украина, 03131, тел. +380442075197

Противопоказания. Повышенная чувствительность к ципрофлоксацину или к другим фторхинолонам, повышенная чувствительность к тинидазолу или к другим производным 5-нитроимидазола, беременность и период кормления грудью, детский возраст.

Побочные реакции: Тошнота, диарея, рвота, диспепсические явления, абдоминальная боль, обложенный язык, глоссит, стоматит, головокружение, расстройство сна, агитация, спутанность сознания, мигрень, галлюцинации, повышенная потливость, парестезии, эмоциональные нарушения (беспокойство, страх, тревога), нарушение сна, судороги, гиперестезия, депрессия, тремор, неустойчивая походка, психоз, повышение внутричерепного давления, атаксия, дерганье, головная боль, периферическая нейропатия, сенсорные нарушения, эозинофилия, артралгии, миалгии, потемнение мочи, и др.

Упаковка. По 10 таблеток в блистере, по 1 блистера в коробке.

Категория отпуска. По рецепту.

ТАНТУМ ВЕРДЕ®

БЕНЗИДАМИН

**Лекарственное средство для устранения боли
и воспаления в полости рта!¹**

P/c № UA/3920/01/01

 Dileo
ANGELINI FARMA

04119, г. Киев, ул. Мельникова, 83-Д, оф. 404,
тел.: (044) 538-0126, факс: (044) 538-0127

Краткая характеристика лекарственного средства, Тантум Верде®.

Состав: 100 мл раствора для ротовой полости содержит 0,15 г бензидамина гидрохлорида. Тантум Верде® является исторически проверенным и высокоэффективным препаратом (НПВП) с обезболивающим и противовоспалительным эффектом. При местном применении Тантум Верде® действует как дезинфицирующее средство. Применяется для симптоматического лечения различных воспалительных заболеваний полости рта: боли, обусловленной травмой тканей слизистой оболочки, стоматитом, болезнью полости рта, воспалением дёсен или сильной пародонтиты. Как правило, Тантум Верде® хорошо переносится. Сообщений о побочных эффектах при применении препарата в рекомендуемых дозах не было. Иногда наблюдаются ощущение сухости в области применения. Это связано с присутствием этанола в составе препарата. Полный перечень возможных побочных эффектов указан в инструкции для медицинского персонала производителя.

1. Инструкция для медицинского персонала препарата Тантум Верде®, розничная форма выпуска. P/c № UA/3920/01/01, зарегистрировано Национальным Министерством здравоохранения Украины № 1015 от 22.11.10. 2. Sidiqi S, et al. "The analgesic activity of benzidamine". Curr Ther Res. 1978;23:734-45. 3. Escribano-Paton et al. "Actividad antiplaquetaria de la benzidamina HCl". PCOE. 2003, Vol.3, No.3, 297-299. 4. Pines B. "Study of benzidamine's more Active against bacterial strains of clinical interest". Servicio de Microbiología, Hospital de Sant Pau, Barcelona, Spain (2001). 5. Craxide R, et al. "The use of Tantum Verde in periodontal oral implantation". Dent Cosmos 1993;7:65-70.

Информация о лекарственном средстве
для специалистов здравоохранения для использования
в профессиональной деятельности